

FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. TONIO MALLIA LL.D.

Illum, il-Hamis, 20 ta' Gunju, 2002

Citazzjoni Numru: **142/86TM**

Numru:

Maurice Mifsud Bonnici ghan-nom u in rapprezentanza tal-Korporazzjoni TeleMalta u b' nota tas-17 ta' Lulju, 1987, John. A. Scicluna assumta l-atti tal-kawza, b'nota tat-18 ta' Mejju, 1993, Saviour Farrugia assumta r-rapprezentanza tal-Korporazzjoni TeleMalta u b' nota tal-15 ta' Mejju, 1998 is-socjeta' kummercjali Maltacom p.l.c., assumiet l-atti tal-kawza bhala s-socjeta' kummercjali li ssuccediet il-Korporazzjoni TeleMalta

VS

Edgar Bonnici Cachia u b'digriet tat-8 ta' Ottubru, 1986, Stephen Micallef gie kjamat in kawza f'ismu proprju u ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Inter Commercial Enterprises Ltd, b'digriet tal-31 ta' Lulju, 1995, Mariella Micallef giet nominata kuratrici ta' Stephen Micallef f'ismu u ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Inter Commercial Enterprises Ltd., u b'digriet tas-16 ta' Mejju, 2002, il-Qorti irrevokat '*contrario imperio*' id-digriet tat-8 ta' Ottubru, 1986, li bih gie kjamat fil-kawza Stephen Micallef f'ismu proprju u ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' Inter Commercial Enterprises Limited

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentata fis-6 ta' Frar, 1986 fejn il-Korporazzjoni attrici ppremettiet illi skond l-*Agreements* minnu sottoskritti u skond ir-regolamenti vigenti huwa id-debitur lejn il-Korporazzjoni TeleMalta fl-ammont ta' LM12,664.47,5 (tnax-il elf, sitt mija u erbgha u sittin lira Maltin, sebgha u erbghin centezmi u hames millezmi) dovuti ghal kiri tas-servizz telefoniku, ghal telefonati, u ghal telefonati ghall-esteru mill-*Overseas Telephone Booking, telexes* u kera ta' *telex*, relattivament ghall-post 5, Pinewood Court, Park Avenue, Swieqi bin-numri 516696, 516669 u Telex 1596;

Ippremettew illi l-konvenut naqas li jhallas l-ammont minnu dovut ghalkemm interpellat;

Talbu ghalhekk ghaliex m'ghandhiex din il-Qorti tikkundanna li l-konvenut ihallas lill-Korporazzjoni attrici nomine bl-imghax legali, l-ammont ta' LM12,664.47,5 (tnax-il elf, sitt mija u erbgha u sittin lira Maltin, sebgha u erbghin centezmi u hames millezmi) minnu dovuti kif fuq imsemmi ghall-kiri tas-servizzi telefonici, ghal telefonati, ghal

Cit. Nru 142/86TM

telefonati għall-esteru mill-*Overseas Telephone Bookings* għal *telexes* u *kera ta' telex*.

Bl-ispejjez.

Il-konvenut imharek minn issa għas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Edgar Bonnici Cachia fejn eccepixxa:

1. Illi in kwantu it-talba attrici tirrigwardja is-somma ta' Lm8837.81, riklamata għas-servizz telefoniku taht il-linja numru 516696, il-konvenut mhux il-legittimu kontradittur, billi l-istess atur li kien infurmat b'ittra li s-servizz qiegħed jintuza esklussivament minn certu Stephen Micallef f'ismu proprju u/jew għan-nom tas-socjeta' Inter Commercial Enterprises Ltd., ma issospendiex is-servizz, u b'hekk irrikonoxxa lill-imsemmi Stephen Micallef pro et noe bhala debitur gdid. Għalhekk din il-parti tat-talba trid tigi michuda fil-konfront tal-konvenut.

2. Fir-rigward tat-talba ghal LM1421.68 ghall-linja 516669 u ta' LM2404.98,5 ghat-telex numru 1596, it-talba mhix sostanzjata mill-prospett preciz ta' kif ingemghu dawn l-ammonti, u ghalhekk hija insostenibbli u ghandha tigi michuda wkoll b-ispejjez.

3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tat-8 ta' Ottubru, 1986, li in forza tieghu giet ordnata il-kjamata in kawza ta' Stephen Micallef f-'ismu proprju u in rapprezentanza tas-socjeta' Inter Commercial Enterprises Ltd;

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tat-31 ta' Lulju, 1995 li nforza tieghu Mariella Micallef giet nominata kuratrici ta' Stephen Micallef f'ismu u fil-kwalita' tieghu premessa;

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tat-28 ta' Marzu, 1996, li in forza tieghu cahdet it-talba ta' Mariella Micallef biex tirtira in-nota taghha ta' l-accettazzjoni tal-bandu biex tirrapprezenta lil zewgha Stephen Micallef.

Cit. Nru 142/86TM

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tas-16 ta' Mejju, 2002, li in forza tieghu irrevokat '*contrario imperio*' d-digriet tat-8 ta' Ottubru, 1986, li bih gie kjamat fil-kawza Stephen Micallef f'ismu proprju u ghan-nom u in rapprezentanza Inter Commercial Enterprises Ltd;

Rat is-sentenza ta' din il-Qorti tal-11 ta' Lulju, 1991, li biha irregettat l-eccezzjonijiet tal-konvenut, u laqghet it-talba attrici ghall-ammont mitlub kontra l-konvenut, inkluzi l-kap ta' l-ispejjez b'rizerva espressa lill-konvenut ta' kull azzjoni lilu psettanti skond il-ligi kontra Stephen Micallef proprio et nomine fir-rigward tal-kont fl-ammont ta' Lm8,837.81 dwar it-telefon bin-numru 576696;

Rat is-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell ta' l-14 ta' Frar, 1994, li annullat is-sentenza ta' din il-Qorti u rrinvjat l-atti quddiem din il-Qorti ghal konsiderazzjoni ulterjuri tal-vertenza u l-eventwali decizjoni;

Rat l-atti kollha tal-kawza komprizi l-verbali tax-xhieda mismugha mill-Assistant Gudizzjarju minnha nominat;

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza ghall-lum;

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza s-socjeta' attrici qeghda titlob lill-konvenut l-ammont
komplessiv ta' LM12,664.47,5 dwar is-segwenti:

i) ghat-telefon bin-numru 516696;	<u>LM8837.81,</u>
ta' kiri u telefonati ta' Settembru 1985	<u>0</u>
ii) ghat-telefon bin-numru 516669;	<u>LM1421.68,</u>
ta' kiri ta' telefonati sa Gunju, 1985	<u>0</u>
iii) ghat-telex 1596;	<u>LM2404.98,</u>
	<u>5</u>

L-eccezzjonijiet tal-konvenut huma ta' zewg xorta:

- a) dwar item (I) hija li l-konvenut mhux illegittimu kontraddittur billi hu kien avza lit-TeleMalta Corporation biex idawwru l-apparat fuq isem Stephen Micallef, l-utent veru;

b) li dwar l-items (ii) u (iii) li dawn il-kontijiet ma humiex sostanzjati u ma kienx inghata *breakdown* tagghom *ergo* ma kienux dovuta;

Kif fuq inghat, l-attur nomine pprezenta bhala parti mill-provi tieghu diversi dokumenti. Fost dawn insibu:

Dok A (a fol 6) li juri applikazzjoni datata 24 ta' Lulju, 1984 ghall-installazzjoni 'telephone exchange line' fil-fond 5, Pine Wood Court, Park Avenue, Swieqi. L-isem ta' '*Subscriber*' fiid-Direttorju kellu jkun Bonnici International Ltd. It-telefon kwantu ghan-numru tieghu, kien 516696.

Dok B (a fol 7) huwa identiku ghal dok A li d-differenza li dan kien allura jirreferi ghal telefon bin-numru 516669.

Dok C jirreferi ghall-kuntratt tal-kiri . L-ahhar klawnsola tieghu, dik jigifieri bin-numru 13 a fol 9 tispecifica kwantu segwe:

“13. The Hirer shall not assign or transfer this Agreement to another party without having first obtained the express agreement of the Corporation in writing to do so”.

Barra minn dawn id-dokumenti, l-attur nomine esebixxa wkoll diversi *statements*, li juri in dettal ta' kif intela, l-ammont addebitat lill-konvenut fuq tlett apparati, oltre li l-istess attur nomine ikkonferma li l-Korporazzjoni TeleMalta ghad ghandha tircievi l-hlas u dan bil-gurament tieghu (ara dokumenti D,E,F,G,H,I a fol 11 –18 tal-process).

Illi mill-provi prodotti ma ghandu jkun hemm dubbju dwar il-partiti (ii) u (iii) elenkati aktar il' fuq u li jirreferu ghas-segwent:

ii) Hlasijiet dwar telefon numru 516669:	LM1421.68,0
iii) Telex numru 1596	<u>LM2404.98,5</u>
Total	LM3826.66,5

Bil-maqlub ta' dak li eccepixxa l-konvenut fit-tieni parti ta' l-eccezzjonijiet tieghu, dina l-parti tad-debitu tinsab u giet ukoll pjenament assodata mill-

provi u l-konvenut ma ressaq ebda provi konvincenti biex jirribatti dak li stabilixxa l-attur nomine.

Dwar l-ewwel item relattiv ghall-apparat tat-telefon bin-numru 516696 ma hemmx dubbju li l-applikazzjoni dwaru saret mill-konvenut. Irrizulta veru, pero', li f'xi zmien il-konvenut informa lill-Korporazzjoni biex il-linja tigi ttrasferita fuq kumpannija ta' certu Stephen Micallef, fatt konfermat u ammess minn Micallef innifsu. Micallef ikkwalifika ruhu bhala Managing Director tad-'ditta' jew ahjar socjeta' International Commercial Enterprises Ltd. Inter alia dan ix-xhud qal hekk (ara fol 92 – xhieda moghtija fl-24 ta' Frar, 1988).

“.....stante li l-konvenut kellu bzonn temporanjament ta' ufficcju, jien kont hallejtu juza zewg kmamar fl-ufficcju fl-indirizz li ghandi kif stajt. U dan .... gab mieghu zewg linji tat-telefon u tat-telex. Xi 4 jew 5 xhur wara (il-konvenut) kien telaq minn dawn l-ufficcini u kien hallilna linja wahda tat-telephone li kienet 516696. Jiena stante li kont naf li kien se jsiefer staqsejtu biex jaghmlilna transfer tal-linja li kien hallilna. Hu qalilna li ma kienx hemm problema u jitlob ghal transfer fuq isimna”.

Issa gara li l-konvenut, meta kien imsiefer, safa' involut f'bicca saram li gie mizmum milli jirritorna Malta. Micallef xehed li inqaghtet il-linja minhabba nuqqas ta' hlas ta' arretrati u huwa mar il-Korporazzjoni u pprerswadihom biex il-linja terga' tinghata lis-socjeta' tieghu galiex b'dan il-mod biss kien hemm il-possibilita' li xi darba l-arretrati jithallsu. Fil-fatt hekk gara. Meta Micallef insista mal-Korporazzjoni ghal transfer fuq ismu, ir-risposta taghhom kienet fis-sens li dan seta' jsir biss kemm-il darba ikun hemm ukoll prezenti l-konvenut, cioe' '*is-subscriber*'. Issa filwaqt li min-naha l-wahda il-pozizzjoni li hadet il-Korporazzjoni kienet legalment gusta fir-rigward it-trasferiment, fl-istess waqt l-istess Korporazzjoni, una volta li l-linja giet f'xi zmien maqtugha, ma kellhiex ghalfejn taccetta s-suggeriment ta' Micallef u taghti l-linja lura.

Hawnhekk, mela, ghandna sitwazzjoni fejn il-linja giet, f'xi mument, maqtugha minhabba arretrati, izda regghet giet ikkomunikata fuq insistenza ta' Stephen Micallef. Din ic-cirkustanza, pero', ma tezonerax lill-konvenut mir-responsabbilta' ghax it-telephone kien u baqa' registrat fuq ismu u hu kien jaf li kien qed jintuza minn Stephen Micallef. Il-konvenut kien ben konxju tas-sitwazzjoni fejn halla telephone registrat fuq ismu accessibbli ghal diversi nies u ma hax passi konkreti biex it-

telephone jitnehha minn fuq ismu. Il-Korporazzjoni la setghet iddawwar it-telephone fuq haddiehor minghajr il-kunsens tal-konvenut, u lanqas kellha obbligu li taqta' l-linja jekk ma kellhiex talba f'dan is-sens mill-konvenut. Il-Korporazzjoni, f'okkazzjonijiet minnhom, kienet hadet il-pass unilaterali li taqta' l-linja, izda meta persuna li kient qed tuza' dik il-linja bil-permess tas-subscriber, insistiet li tiehu l-linja lura (bis-speranza li jkun jista' jsir hals ta' l-arretrati), hi akkwixxiet. Ghalkemm kif inghad, ma kellhiex ghalfejn taghmel dan, ma ghamlet xejn hazin meta ghamlet hekk ghax, safejn kienet infurmata, is-Sur Micallef kien qed jagixxi bil-kunsens espress jew tacitu, tal-konvenut, u ma kellha ebda talba mill-konvenut biex taqta' linja.

Jekk il-konvenut ried jehles mir-responsabbilta', kellu jikteb lill-Korporazzjoni, jinformatom li ma kienx aktar interessat fis-servizz u jghidilha taqta' l-linja; b'dan il-mod, hu kien jehles minn kull debitu marbut ma' dak it-telephone mill-ghada ta' data ta' dik l-ittra. Bhala *registered subscriber*, meta l-Korporazzjoni jkollha ittra simili, din tkun trid bilfors twaqqaf is-servizz. Il-konvenut, pero', ma hax interess jara li t-telephone in kwistjoni jitnehha minn fuq ismu, u ghalkemm kien jaf li dak in-numru partikolari baqa' jghajjat lilu hu baqa' ma ghamel xejn.

Ghalkemm kien ftiehem ma terza persuna biex jaqleb in-numru għall fuqha, ma hax hsieb jara li dan it-*transfer* isir u, fuq kolloxx, li dan it-*transfer* ikun accettat mill-Korporazzjoni bil-miktub kif rikjest fl-Avviz Legali 47 tal-1972. Veru li f'xi mument, il-konvenut ittanta jitlob li l-linja tinqatalu, pero' din tidher li kienet *a half-hearted measure*, irrizulta, fil-fatt, li waqt li kien qed jiddiskuti l-problema ma xi ufficcjat tal-Korporazzjoni, marru staqsew lill xi hadd *fl-accounts department* biex jaqta' l-linja, qalilhom li ma setghux, u l-materja waqqfet hemm. F'ebda stadju il-konvenut ma kiteb formalment lill-Korporazzjoni (u mhux sempliciment titlob verbalment lill xi impjegat) li hu kien qed jinsisti li l-linja tinqata' u li hu ma kienx se jibqa' responsabbli għall-kontijiet futuri. Fil-fatt, irrizulta anke mix-xhieda ta' Stephen Micallef stess, li meta l-konvenut insista li jiehu l-linja band'ohra, il-Korporazzjoni accettat it-talba tieghu: haga bhal din kien missu ilu li għamilha l-konvenut!

Fil-kors ta' dawn il-proceduri, il-konvenut talab il-kjamata fil-kawza ta' Stephen Micallef f'ismu proprju u f'isem is-socjeta' Inter Commercial Enterprises Limited. Il-konvenut, pero', ma tantx ha hsieb isegwi l-process u jara li dan jidhol effettivament fil-kawza billi jigi notifikat bl-att tac-citazzjoni. Il-kawza kienet anke giet differita "sine die" minhabba

nuqqas tan-notifika, u l-Korporazzjoni attrici, li sabet ruhha tigri wara persuna li ma harketx hi, kellha titlob ir-reappuntament tal-kawza biex it-talba taghha ma tigix imxejna. Il-process tan-notifika tal-kjamata fil-kawza ikkomplikat ruhu ghal xejn, sakemm wassal lill din il-Qorti tirrevoka '*contrario imperio*' il-kjamata fil-kawza ta' Stephen Micallef li baqa' qatt ma gie notifikat bic-citazzjoni fis 16-il sena li dam imsejjah!

Il-Qorti, pero', tirrimarka li s-sejha fil-kawza ta' dan Stephen Micallef ma kienetx taghmel differenza lis-sitwazzjoni tal-konvenut. Il-konvenut jghid li hu kien ftiehem ma' dan Micallef fis-sens li dan kellu jassumi fuqu r-responsabbilita' ghal hlas u xehed ukoll li dan Micallef kien anke kiteb lill-Korporazzjoni TeleMalta biex jinfurmhom li l-kont kellu jhallsu hu. Dan kollu, pero, ma jinteressax lid-ditta attrici. Debitier ma jistax jillibera ruhu mir-responsabbilita' billi jitfa' d-dejn fuq persuna ohra accettanti jekk dan ma jsirx bil-kunsens tal-kreditur – (ara "Cilia vs Frendo Azzopardi") deciza mill Onorabbli Qorti tal-Appell fid-29 ta' Frar, 1988). Id-debitur tad-ditta attrici kien il-konvenut, u dan ma jistax jehles mir-responsabbilita' billi jftiehem ma' haddiehor u jitfa r-responsabbilita' fuq dak il-haddiehor; haga bhal din tista' ssir biss bil-kunsens tal-kreditur.

Lanqas ma seta', l-konvenut, jiftiehem ma' terz u jghaddi s-servizz tat-telephone fuq dan it-terz biex, minghalih, minn dak il-mument 'l quddiem, ikun it-terz responsabbli ghal dak is-servizz. Biex dan isir ikun mehtieg il-permess bil-miktub tas-socjeta' attrici, u, f'dan il-kaz, dan il-permess ma rrizultax. Anke jekk il-Korporazzjoni TeleMalta kienet taf li n-numru tat-telephone in kwistjoni kien qed jintuza minn Stephen Micallef, dan ma jistax jitqies ekwivalenti ghall-kunsens bil-miktub kif jitlob l-Avviz Legali kwotat. Kien il-konvenut li ppermetta li n-numru tat-telephone in kwistjoni jintuza mill-ufficcju ta' Stephen Micallef, u kwindi, fil-konfront tas-socjeta' attrici, jibqa' hu bhala *subscriber* responsabbli ghal kull hlas relattiv.

Dan ma jfissirx li fir-relazzjoni interna ta' bejn il-konvenut u Stephen Micallef, dan ta' l-ahhar ma jistax jinsab responsabbli ghal hlas tal-kont relattiv; din, pero', hija kwistjoni interna bejn il-konvenut u l-persuna li hallieha tinqeda bis-servizz registrat fuq ismu. Fil-konfront tas-socjeta' attrici, il-konvenut bhala *r-registered subscriber*, baqa' kontinwament responsabbli ghal hlas tas-servizz moghti.

Cit. Nru 142/86TM

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, din il-Qorti taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt li tirrigetta l-eccezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talba attrici ghall-ammont mitlub kontra l-konvenut.

L-ispejjez, hlief dawk gia' decizi, jithallsu mill-konvenut.

IMHALLEF

D/REG